

Steunmaatregelen voor de welzijns- en gezondheidssector

In België zijn onze rusthuizen – net als elders in de wereld – bijzonder blootgesteld aan het coronavirus, ondanks de inperkings- en beschermingsmaatregelen die zeer snel op het hele grondgebied werden genomen (verbod op bezoek, isolering van bewoners met symptomen, sociale-afstandsmaatregelen, enz.).

Vanaf het begin van de epidemie in België heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest eerst een monitoring en vervolgens een **Actieplan voor Rusthuizen** uitgewerkt dat dagelijks wordt aangepast en versterkt om zieke bewoners te verzorgen, de verspreiding van het virus te voorkomen en te bestrijden, maar ook om het personeel te beschermen en de rusthuizen versterking te bieden. Op 27 maart heeft de Brusselse regering een eerste uitzonderlijk budget van 4 miljoen euro vrijgemaakt voor de aankoop van bijkomend beschermingsmateriaal, de ontsmetting en de verwerking van afval, de eventuele inrichting van crisisruimten en de dekking van bepaalde bijkomende loonkosten.

Vanaf het begin van de COVID-19-epidemie in België heeft het Brusselse gewest een **Actieplan voor rusthuizen** uitgewerkt dat dagelijks wordt aangepast en versterkt om zieke bewoners te verzorgen, de verspreiding van het virus te voorkomen en tegen te gaan, maar ook om het personeel te beschermen en de rusthuizen te versterken.

Meer informatie over de andere maatregelen in de welzijns- en gezondheidssector is te vinden op de website coronavirus.brussels.

1. Verzorging van zieke bewoners en bestrijding van de verspreiding van het virus

✓ Snelle-interventieteams

Op basis van de dagelijkse monitoring van de rusthuizen of de verzoeken om interventie, komen teams van Artsen zonder Grenzen (AZG) sinds 21 maart in rusthuizen in moeilijkheden tussen

om hen te helpen bij de toepassing van procedures om de bewoners en het personeel te beschermen tegen het virus. Een team van het Rode Kruis en een andere van de Federatie van Medische Huizen hebben zich bij de AZG-teams aangesloten en ondersteunen steeds de vijftien rusthuizen die nog steeds in moeilijkheden zijn. De activiteiten van de AZG-teams zullen worden aangepast aan de toekomstige behoeften.

✓ **Screeningcampagnes**

Om de zorg beter te kunnen organiseren op basis van de toestand van de patiënten en het personeel, was het belangrijk om de zieke, maar vooral ook de niet-zieke dragers van het virus op te sporen.

De federale overheid staat in voor de organisatie van de testen en met name voor de terbeschikkingstelling van laboratoriummateriaal en -procedures. De volgorde van prioriteit wordt bepaald door Iriscare en de cel Hygiëne van de diensten van het Verenigd College op basis van een aantal criteria, zoals het aantal COVID-19-gevallen of het percentage afwezige personeelsleden. De rusthuizen worden in real time op de hoogte gebracht van de aankomst van de tests (in functie van de evolutieve planning die door de federale screeningscel wordt doorgegeven). De testprocedure is uitgewerkt in overleg met de sectorfederaties en de vakbonden, voordat ze bij omzendbrief onder de betreffende rusthuizen is verspreid. In Brussel is ervoor gekozen om zowel de bewoners als het personeel te testen.

Tot nu toe werden meer dan 20 000 tests door de federale regering ter beschikking gesteld van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De verdeling van de tests in de rusthuizen is nu afgerond. 3 % van het personeel en 6 % van de bewoners hebben positief getest voor Covid-19. Deze resultaten zijn heel vergelijkbaar met deze die in heel België worden waargenomen.

✓ **Organisatie van de afzondering**

De isolering van de bejaarde personen in de rusthuizen kan een even grote bedreiging vormen als het virus zelf. Daarom is een zeer strikt protocol opgesteld om de bewoners opnieuw bezoek te laten ontvangen, onder voorwaarden. Tot nu toe organiseren 32 rusthuizen bezoek. 12 zijn van plan om volgende week te beginnen met bezoeken. De andere zijn of nog in gesprek met de actoren of nog niet klaar. We hopen dat er snel aan de voorwaarden wordt voldaan om het aantal rusthuizen waar bezoek mogelijk is, te vergroten, te meer omdat er in dit stadium geen problemen in verband met de bezoeken zijn gemeld tijdens de opvolgingsvergaderingen met de rusthuizen.

Daarnaast heeft een samenwerking tussen de kabinetten Maron en Clerfayt, met de steun van het CIBG en Iriscare, het mogelijk gemaakt om in de Brusselse rusthuizen tablets te verdelen met de nodige uitleg, zodat er videoconferenties kunnen worden georganiseerd tussen de bewoners en hun families. Deze tablets zijn gekozen omdat hun oppervlak bestand is tegen het schoonmaken met desinfecterende producten.

2. Bescherming en ondersteuning van het personeel

✓ Beschermingsmateriaal

De laatste verdeling op 5 mei brengt de totale hoeveelheid materiaal die sinds het begin van de gezondheids crisis is verdeeld op 1 700 000 chirurgische maskers, 43 000 FFP2-maskers, 86 000 stoffen maskers, 55 000 schorten en 18 000 gelaatsschermen. Opgemerkt moet worden dat de volledige kosten van deze beschermingsmiddelen die door Iriscare aan de rusthuizen worden verstrekt, door de gewestelijke overheid zullen worden gedragen.

Tegelijkertijd heeft de Brusselse regering, met de steun van vele vrijwilligers, de snelle oprichting van een productielijn voor goedgekeurde handgemaakte stoffen maskers en wasbare beschermingsschorten ondersteund. Tot nu toe zijn er bijna 100 000 maskers geproduceerd die momenteel worden verdeeld onder de eerstelijnsdiensten. De productie gaat door en zal naar verwachting oplopen tot 300 000 stuks.

Daarnaast is er een samenwerking tussen Iriscare, Citydev, hub.brussels en de bevoegde kabinetten opgezet om het aanbod van de Brusselse producenten af te stemmen op de vraag van de sectoren. Vandaag bestaat dit aanbod vooral uit herbruikbare schorten (aangezien momenteel een groot tekort aan wegwerpschorten bestaat) en gelaatsschermen. In de toekomst zou het ook om ander materiaal kunnen gaan, zoals FFP2-maskers. Deze samenwerking maakt het mogelijk om de sanitaire behoeften te koppelen aan de verplaatsing van de productie van bepaalde essentiële materialen waarvan de beschikbaarheid ons op dit moment uiterst afhankelijk maakt van de wereldmarkt.

Er worden ook contacten gelegd met de structuur die de productie van chirurgische maskers in het Waalse gewest zal opstarten, om op zijn minst een strategische voorraad van dit type maskers op te bouwen.

✓ Psychologische ondersteuning

Erkende palliatieve-zorgteams en psychologen van AZG reageren op verzoeken om - met name psychologische - ondersteuning van bewoners en zorgteams in deze moeilijke tijden. Professionals van de geestelijke-gezondheidszorgdiensten bieden psychologische ondersteuning aan gezondheidswerkers en hebben hun permanenties 's avonds en in het weekend uitgebreid om hun een luisterend oor te bieden. Ook de oprichting van een mobiel psychologisch ondersteuningsteam voor het personeel wordt onderzocht.

Er zijn ook twee mobiele teams voor psychologische ondersteuning van het personeel beschikbaar.

3. Versterking van de rusthuizen om de zorg aan de bewoners te waarborgen

✓ Dagelijks contact met elke directie

Sinds het begin van de epidemie hebben de diensten van Iriscare en de afdeling Inspectie en Hygiëne van de GGC dagelijks contact met de directie van elk rusthuis in Brussel om de situatie

te evalueren en op de hoogte te blijven van elk probleem of elke behoefte aan ondersteuning. Daarnaast moeten de rusthuizen dagelijks nuttige statistieken overmaken aan Sciensano, die ze meedeelt aan Iriscare en de GGC. Deze dagelijkse monitoring maakt het mogelijk om de situatie te beoordelen en het systeem dagelijks aan te passen aan de veranderende behoeften.

De afdeling Inspectie en Hygiëne van de GGC is versterkt om de controle en begeleiding van alle instellingen mogelijk te maken.

✓ **Versterking door vrijwilligers**

Op 19 maart heeft Iriscare via een onlineplatform een oproep voor vrijwilligers gelanceerd. Op die manier is een actieve reserve van meer dan 900 personen samengesteld, onder wie 200 artsen, verpleegkundigen en zorgkundigen, die onmiddellijk kunnen worden ingezet. Tot nu toe hebben ongeveer 50 van deze 900 vrijwilligers in verschillende rusthuizen geholpen.

✓ **Versterking door het leger**

Op 8 april is het Belgische leger, op initieel verzoek van de Brusselse regering, tussenbeide gekomen om rusthuizen in moeilijkheden te ondersteunen.

De twee rusthuizen die hulp kregen van het leger, kunnen het sinds begin mei opnieuw alleen aan, maar de situatie wordt nauwlettend in het oog gehouden.

✓ **Mobiele teams van verpleegkundigen**

Er wordt gewerkt aan de oprichting van mobiele teams van verpleegkundigen en zorgkundigen, om de teams van het leger, indien nodig, aan te vullen.

✓ **Vrijwillig team van huisartsen**

De Federatie van de Brusselse Huisartsenverenigingen (FBHAV) staat klaar om ondersteuning te bieden in rusthuizen die kampen met medische problemen die de behandelende en coördinerende artsen niet aankunnen. Alle coördinerende artsen worden door de FBHAV gecontacteerd om hun ondersteuning aan te bieden en in de rusthuizen neemt een huisarts de coördinatie tussentijds over tijdens de crisis.

“De personeelsleden en de directies, de bewoners en hun families van de rust- en verzorgingstehuizen worden geconfronteerd met een crisis van unieke en dramatische omvang. We zijn ons hier volledig van bewust. We zetten al onze teams, het kabinet en de administraties in om de situatie te verbeteren en de rusthuizen te helpen deze crisis te doorstaan.”

Alain Maron, Brussels minister van Gezondheid en Welzijn